

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 50
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Prenumeratiune nouă

la „Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Decembrie 1883, a și innoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 13 Ianuarie, 1884.

(X) Nimica nu poate sdrobi mai tare basa morală a cetățenilor unui stat ca abuzurile în administrarea justiției. Vie asupriri politice, neindreptățiri provenite din ura de rasă sau religioasă, prigoniri ca efluxul resbunării personale, vie reința provenită din mîncărimea unora de a face rău numai și numai, ca cel asuprit se simtă puterea celui impetrit la inimă, toate le suferă omul mai ușor, cu toate se împacă, căci este un for, la care apelează cu încredere, și acest for este justiția. Așa este în toate statele omogene. Cu cât mai tare se pretinde aceasta în nu stat poliglot, ca al nostru, în un stat căruia numai justiția, singură justiția, i mai dă oare care aureolă, singură justiția i este sântă încă, singură ea este curată ca lumina soarelui, singură ea este sanctuarul, la care mai privim cu încredere, singură ea, care a mai rămas neinfectată de ciuma exclusivului privilegiu de îndreptățire ce și-l pretinde răs-a domnitoare din Ungaria? Abuzurile în justiție în un stat poliglot ca și al nostru unde, rivalitatea între naționalități crește în directă proporție cu asupririle națiunii domnitoare, vie ele de unde vor veni, nimicesc cu desăvîrșire simțul de dreptate al cetățenilor, produc grozavă neliniscire, și aduc pe sermanul cetățean la marginea prepastiei, la desnădășduire, care la poporul de rînd de cele mai multe-ori se resbună cumplit. Abuzurile în justiție în statele poliglote, unde mai ales ca și la noi, dom-

nesce maxima politică: am puterea în mîna, pot face cu ea întrebunțarea ce mi convine, tare ușor pot seduce pre oameni în dejudecarea provenienței lor, și ele dînduli-se interpretare falsă, însă justificată, tare ușor pot contribui la neîncrederea și dușmănia dintre popoarele colocoitoare.

În fața unui abus de asemenea natură stăm și astăzi, abus, care este în stare a ne sdrobi încrederea în justiția Ungariei, și aceasta cu atât mai vîrtos, cu cât el s'a întemplat în capitala Ungariei la vedere procurorului general de stat, în capitală, pentru infrumșeșarea căreia se spesează au de an mii și miloane, se zidesc fel de fel de edificii pompoase, se fac temuițe după sistemele cele mai noue, ca bieții oameni declarați de nevinovați să fie nitați cu anii în ele.

Lucru trist, dar s'a întemplat.

O biată femeie fû arestată sub suspițiunea că a comis furt. În câteva zile judele de instrucție s'a convins că asupra femeii nu se poate documenta nimica și a dispus punerea ei pe picior liber. Certificatul despre eliberarea ei trece prin formele prescrișe, se subscie, se pecetluesce, și apoi dispare de pe fața pămîntului. Muera arestată șede în temniță fără a ave ceva vină, și lucrul e gata. Peste două luni vine afacerea înaintea tribunalului și acesta în credință că persoana respectivă e liberă, dispune sistarea procedurii. Într'aceste biata muere șede în temniță din 7 August începînd. În 24 Ianuarie Dumneșeu scie cum se descopere că femeia este tot în închisoare, și fu eliberată; adecă la trei luni după sistarea procedurii contra ei, și 6 luni de când cu arestarea ei.

Șese luni de zile, o jumătate de an, în capitala Ungariei o femeie a stat în închisoare fără a scî lumea de ea, și ea poate sta până la a doua venire dacă din întemplare nu se descopere lucrul.

Acesta este faptul, drastic destul, însă el este povestit destul de fidel. În fața lui ne umple groaza. Nu sînt destul de amare esperiențele ce le facem și de și cu neajunsurile provenite din prinsoarea preventivă care de multe-ori durează cîte doi trei ani, prinsoare preventivă, care nimicesc în cele mai multe casuri indiviși și familii, și când se descopere nevinovăția respectivului, poate lua în cele mai multe casuri toiagul și se meargă la cerșit. Nu ne ajunge acest neajuns, de care ne isbim chiar și în statele cele mai civilizate, trebuie să așdim și lucruri, ca cel din cestiune, lucruri, cari în un stat bine organizat nu se pot întâmpla.

Și ce e mai mult, această anomalie s'a întâmplat în capitală, despre care credeam, că ea va fi

model întru toate cele bune. Dacă sînt posibile asemenea abuzuri*) în capitală, și cum că ele sînt posibile, ne dovedesce casul concret, ce vom șice apoi despre eventualele și posibilele abuzuri în provincie? Mai mult. Trăim între nesce împregiurări de tot critice. Trăim între împregiurări de tot anormale. Ura între naționalități n'a fost nici odată mai pronunțată ca și acuma. Avem dovede dela restaurarea municipielor din luna trecută, când șiarele ungușeci jidănite și de și scupau foc asupra românilor, avem dovede tot dela această ocașiune, unde justiția s'a pus în serviciul partidei dela putere spre a influința alegerile. Avem dovede, că șiarele partidei dela putere au glorificat în public pre presișenții de tribunale pentru influințarea alegerilor municipale în două comitate aproape curat românesci. Avem dovede despre separatismul proclamat în fața lumii ca merit deosebit al presișenților dela tribunale. Și adecă în comitatul Caraș Severin presișentul dela tribunal s'a dat jos de pre scaunul Palladei și cu autoritatea sa a realizat dorința celor ce monopolizează astăzi opinia publică în Ungaria, pentru care merite i s'a cântat Osanna, ca unuia, ce a plantat neghina neînțelegerei, maghiarizarea — în această graniță a statului, și o cultivă fiind aceasta suprema chemare a sa.

În fața acestor lucruri anormale vine casul cu arestul de 6 luni al unei femei în capitală, femeie, care e sînge din sîngele lor, femeie asupra căreia uici inima cea de peatră nu va comite act de resbunare, cas întemplat în capitală, unde pentru propagarea de idei exclusiviste nu se cere degradarea justiției, și glorificarea în public a acestei degradări.

Ca publiciști trebuie să ne ridicăm glasul în contra abuzurilor. Noi nu suspișionăm nu agităm spiritele destul de agitate prin drastica stare de lucruri. Din contra spre linistirea spiritelor ne ridicăm glasul în fața abuzurilor, căci ele sînt în stare să ne sdrobească și unicul refugiu, ce am mai avut până acuma.

Cerem cercetare riguroasă față cu abuzurile înșirate mai sus. Aceasta o facem pentru linistirea sermanului nostru popor, pentru triumfarea adevărului și a dreptății, pentru salvarea bunului nume a justiției în Ungaria, pentru renumele justiției discreditat prea mult în fața Europei civilizate.

*) Stimatul nostru colaborator cualifică casul acesta de abus; noi însă credem că aici subversează numai o ne-băgare de seamă regretabilă și chiar punibilă. Cu toate acestea meditațiunile articolului sînt la loc. Red.

FOIȚA.

Mîncat de Leu.

În cartea sa, „Pielea Tigrului”, ce a apărut de curînd în Paris, dl Louis Rousselet înfășșează pe un marinar marșiliez care istoriseșce la masă în ce grozave împregiurări a fost mîncat de un leu. Acest specimen de flecărî meridională este foarte reușită și plină de veselie.

„Da domnilor, v'o repet, eu, Jean Barbarous, aici de față, am fost mîncat de un leu; și, dacă lucrul vi se pare prea de mirat, prietenul meu doctorul Holbeck, omul cu ochelari de aur, pe care v'il recomand, va putea afirma că ve spui adevărul, curatul și simplul adevăr.”

La aceste cuvinte, toate privirile se întorșeră spre „omul cu ochelarii de aur.” Acesta se mulțămî se suriză cu modestie, fără să se poată ghici dacă refușă să susțină aserțiunea „omului roșu”, sau dacă respinge onoarea de a fi fost unul din eroii unei întemplări așa de estra-ordinare.

Sala atât de șgomotoasă mai adineauri, era acum tăcută. Toată lumea așteaptă cu o vîdită curiositate minunata istorie.

Barbarous, mulțămî de rezultatul obșinut, se aședă mai bine și, fără a fi rugat, începî:

„Sînt de atunci mai mult de șcece ani. Era pe la 1872 sau 1873; data nu vî privesce. Îmi făcu-

sem terminul la bordul vaporului „Junon” și mulțămî proteștiunei comandantului meu, intrasem la Menneval ca voiajor.

„Cunoașceți cu toții, fără indoială, casa aceasta, cea mai mare din Paris pentru vîndare de pene de paseri de modă, în strada Saint-Denis, la firma „Casoar.” Ea trimite prin toată lumea călători, înșărcinați să stringă pene de struș, paseri rare, marabuți.

„Pentru debutul meu, fuseiu trimis cu Holbek aci de față, pe coasta Africei. Era vorba să strîngem tot ce am fi putut găsi diutr'un fel de granguri cu goșă aurită, tare frumoși în pene, pe care patronii noștrii voiau să le întrebunțeze ca garnituri de palării.

„Holbek făcuse destule călătorii atât în Africa cât și în cele două Americi. Era un vechiu drumetș, de vreme ce eu nu eram decăt un începător; de aceea am fost trimis cu dînsul. Trebuie să ve mai span că de atunci n'am călătorit unul fără altul. Holbek și eu, sîntem ca umbra și obiectul.

„Dar să me întorc la istorie.

„Eată-ne deci plecați amîndoi din Bordeaux, pe un bastel care ne lasă la Gabon. Odată acolo, ne duserăm să gășim pe regele Denis, cel mai brav negru de pe toată coasta, care ne șice: Băeți, de cumva voiți să aveți granguri aurite, va trebui să mergeți pe drum anevoios; pe aici nu mai sînt, și

trebuie să intrați în țeară și să luați în susul riului atât de departe cât veți putea. Vî mulțemim pentru informațiune, șiserăm noi. Și ne puserăm pe drum mergînd în susul riului Gabon.

„În lungul drumului nostru, ne opream prin sate, și acolo trebuia să tot spunem la palavre câte un ceas și mai bine, numai și numai pentru vre o duzină de piei de granguri.

„În sfîrșit, spre a completa provisiunea noastră, ne deciserăm să părășim riul spre a intra în țeară.

Vorbînd de această țeară, vî făgăduesc că nu acolo m'ași duce să mi mînc veniturile, dacă vre-odată voiu avea. Nu sînt decăt bălți imputite, pline de caimani și de crocodili; apoi mai încolo, solul este acoperit cu păduri așa de dese încât de abia poți acoperita. Dar de! sînt în acele păduri cele mai frumoase paseri din lume. Cu un cuvînt, acest țerm al Gabonului este țeara cea mai urită ce cunosc. Locuitorii sînt așa de leneși încât n'au nici cultură, nici vre-un fel de provisiune, și pentru a avea ce să mîncăm, trebuia să vînam cu ei. Aceasta era, v'o mărturisesc, aspră ucenicie a meseriei. Sau că vinam pentru hrana noastră sau pentru a recolta paseri, eram totdeauna priu acele mari păduri unde ne amenințau mii de pericole.

„Într'o și pe când nu mai aveam de cât foarte puține de ale mîncării, un negru veni să ne anunțe

Lupta pentru limbă în senatul imperial austriac.

Cestiunea limbii ține spiritele din Austria într-o necurmată agitațiune aproape de 4 ani. Acum a ajuns la desbatere în parlament o propunere făcută de contele Wurmband cu privire la regularea acestei cestiuni pendente. Partidele au intrat în focul desbaterei bine pregătite. Discuțiunea parlamentară ne a arătat în peripețiile sale cele mari; contrastul cel mare între partida germană și partida naționalităților. Este o luptă uriașă: de o parte cerbicioșii reprezentanți ai preponderanței germane, de altă parte autonomiștii, cari vor să revindece naționalităților austriace dreptul nealienabil de a se folosi fie-care popor de limba sa proprie în afacerile publice. Lupta pentru limbă are în monarhia noastră o însemnătate cu atât mai mare, cu cât această gravă cestiune nu este încă decisă definitiv și spre mulțămirea tuturor, mai ales la noi în Ungaria, unde sîntem încă departe de împlinirea dreptelor noastre postulate.

Pentru a orienta publicul nostru asupra luptelor ce se petrec dincolo de Laita, lupte, cari sîmănă cu ale noastre, vom da în cele următoare *per summos apices* decursul luptei parlamentare în cestiunea limbii.

La ordinea zilei e propunerea lui Wurmband, care cere ca să se reguleze prin lege pe baza art. de lege XIX din 1867 usul limbilor provinciale în afacerile publice ale țărilor ce compun statul austriac.

Majoritatea comisiei, însărcinată cu discutarea prealabilă a acestei propuneri, a respins propunerea, ear minoritatea germană națională a susținut-o.

În 14 cur. propunerea veni în ședința parlamentului.

Raportorul majorității Dr. Madejski și rezervă a reveni asupra propuneri în cuvîntul său din urmă.

Raportorul minorității Dr. Sturm precizează obiectul de controversă și ține, că minoritatea nu dorește altceva decît ca egala îndreptățire a limbilor usitate în provincii, recunoscută prin art. de lege 19 din 1867 despre drepturile generale ale cetățenilor de stat, să se execute pe calea legii, dar limba germană ca limbă de stat nefiind atinsă prin acel articol și esistând de *jure et facto* până acum, să se susțină ca atare și pe viitoriu.

Provocându-se la ordinațiunile emanate dela guvern în cauza limbii raportorul protestează contra stăruinței de a restringe în mod arbitrar și mai tare teritoriul limbii germane. Cerem ține, respectarea unui drept valid și garantat prin lege, fără de a se abroga legea fundamentală de stat, nu numai pentru a aperi seminția germană, ci mai mult pentru a scuti statul imperial austriac (Aplause în stînga), fiindcă una dintre condițiunile de existență ale acestui stat este limba de stat germană.

Din aceste considerațiuni recomand votul minorității din comisiune.

Primul orator contra majorității (trecerea la ordinea zilei) Dr. Tomasciuc: Cestiunea limbii numai într'un stat poliglot se poate ivi; unde statul și națiunea sînt noțiuni identice, nu se simte lipsa unei limbi de stat. Cine dorește unitatea statului austriac acela trebuie să țină în vedere, că

puterea și forțele acestui stat se rađimă pe simțul cît se poate mai intensiv despre bazele statului. Simțul comun austriac însă e legat strins de cultura comună, care poate cuprinde mai multe națiuni de diferit caracter național, avînd acestea lipsă de un idiom comun. Isolarea nu a promovat cultura națiunilor și naționalitățile cele mici sînt avisate a se alipi la un popor mai mare. Dacă chiar și națiunile cele puternice și cu cultură înaltă obleagă tinerimea să învețe prelungă limba lor maternă și o altă limbă cultă cu cît mai mult se va simți aceasta lipsă la popoarele cele mici? Esperiența arată că naționalitățile austriace au făcut cele mai mari progrese togma în perioada germană. Toți recunosc necesitatea limbii germane, deci nu este oare ceva caracteristic și rușinător pentru noi, cînd în țerile Austriei dispozițiunea unei legi fundamentale de stat a putut fi interpretată astfel, ca tinerimea se poată fi obligată a înveța ori ce limbă numai cea germană nu?

Limba de stat în Austria nu poate fi alta decît cea germană. Astăzi însă am ajuns în Austria atât de departe încît tinerimea și poate completa studiile fără de a sci un cuvînt nemțesce. Firesce aceasta s'a întemplat numai în Boemia, căci chiar și maghiarii au dat loc limbii germane în scoalele secundare. Va cresce însă o generațiune, izolată cu totul de limba germană, care va delatura acest idiom și va înlocui cultura comună germană cu cea slavă. Dar în măsura, în care va scăde cunoștința limbii germane, va scăde și conștiința de stat austriac. Chiar și contrarii admit, că funcțiunile vieții de stat, limba parlamentului, limba legilor, limba oficială la autoritățile centrale, limba în serviciul militar, în faptă nu pot fi exercitate decît într'una limbă. Noi nu pretindem mai mult și prin aceasta ni sînt date criteriile limbii de stat și limba de stat nu poate fi alta decît cea germană. (Aplause în stînga estremă). Limba germană e cea mai răspîdită în Austria și rezidența încă e situată în teritoriul acestei limbi. Se accentuă adese ori preponderanța numerică a elementelor slave, aceasta accentuare invoalvă pretenșiunea de a întipări monarhiei austriace cu încetul caracterul slav și prin aceasta cestiunea de cultură devine o cestiune de putere. Slavii cer deocamdată fiind că nu li se pare oportun, numai ca limba de stat să nu fie recunoscută apriat. Îndată însă ce se va delatura limba germană pretutindinea statului federativ e inaugurat, dar și statul federativ va ave lipsă în interesul unității de o limbă comună care se înțelege va fi una dintre cele slave.

Primejdia de slavizarea statului austriac e iminentă. Au trecut mai mult de un veac decînd Bucovina e încorporată la Austria și cu toată preponderanța limbii germane nu știu să se fi germaniza vre o familie, sau vre-un unic bucovinean *) în decursul acestui timp, precînd cei patru ani din urmă decînd esistă guvernul actual au fost de ajuns pentru a face din polonizarea cetăților mici un pericol pipăit.

Oratorul desvoaltă apoi motivele dilatorice — și vine la concludiunea, că în Austria numai limba germană poate fi limba de stat. Apoi face un apel la partida dela cîrmă țicîndu i să dovedească acum că dorește serios „împăcarea“ și termină — între aplausele partidei din stînga cu cuvintele: „Dați cele

*) Vorba se fie! Dl Tomasciuc are să înceapă cu dsa și se urce lungă scară a Bucovinenilor germanizați. Red.

ce sînt ale statului, statului, ear cele ce sînt ale națiunilor, națiunilor!“ (Va urma).

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Brașov, în ziua de s-tul Ioan 1884. D nule Redactor *)! În epistola de ieri vă descrisei pe scurt decursul ceremoniei bisericesci la sfințirea apei; ađi mi se ofere din nou ocaziune a vă mai adresa o mică descriere, care va interesa — cred eu — mai mult pe On. public cetitor al „Telegrafului Român.“ Aniversarea zilei s-tului Ioan de cîtră societatea studenților dela gimnaziul român de aici este de astădată obiectul acestor rînduri.

Ca în toți anii așa și în anul acesta societatea de lectură a studenților români din Brașov și-a ținut ședința sa publică în preseara s-tului Ioan, în onoarea întemeietoriului acestui gimnaziu a P. S. D. Episcop Ioan Popasu și în memoria întemeietorului numitei societăți a reposatului director Dr. I. Meșotă precum și a binemeritatului profesor Dr. I. Al. Lăpădat. Mai înainte însă de a vorbi despre ședința publică din anul acesta voiu premite pe scurt ceva despre starea și activitatea societății din cestiune.

După lege societatea se compune a) din membri ordinari, cari sînt elevii clasei a VII și a VIII gimn. și cei de a II și a III comercială, b) din membrii estraordinari, cari sînt elevii clasei a V și a VI gimn. și a I-a comercială. Dintre cesti din urmă poate fi primit ca membru ordinar numai acela a cărui lucrare de recepțiune va avea norocul a scăpa nescărmănată din critica societății. Membru de aceasta categorie este de present precît sum eu informat numai elevul clasei a VI a I. Broju, care figurează ca membru ordinar încă din anul trecut.

Cumcă sînt foarte însuflețiți membrii societății spre activitate neîntreruptă, aceasta se poate atribui numai presidentului societății, dlui Andreiu Bărseanu, carele prin laboarea sa neîntreruptă scie însuflă și în elevii sei același zel neobosit în toate direcțiunile culturale. Ca dovadă despre viul interes, cel are pentru societate și pentru promovarea culturii omnilaterale a tinerimei noastre studioase, poate servi și împrejurarea, că dela începutul anului n'a fost o singură ședință, la care să nu ia parte și se conducă desbaterile curente ale societății. Deja în a doua ședință s'a trecut la partea literară, cînd dl president aduce ca exemplu în astă privință pe G. Bogdan (cl. VII g.) G. Teclu (cl. VII) și pre I. Broju (cl. VI). Cu deosebire cel dintâi și cel din urmă în fie-care ședință s'au produs cu câte ceva, — acela mai ales cu poesii atît proprii cît și traduse precum și cu povești de diferit cuprins, ear aceasta cu descrierea feluritelor datine și credințe de ale poporului român ardelean, scrise în formă de novele. În societate s'au lucrat și s'au cetit multe și diferite teme, dintre cari mai numeroase au fost cele de cuprins istoric — național și economic; afară de aceea pe lîngă musica vocală s'a mai cultivat și musica instrumentală, care în anul acesta scolastic a ocupat un loc principal în pro-

*) În legătură cu Correspondența din Nr. 4 al țiarului nostru dăm loc și acestia, care completează prima noastră correspondență. Red.

că zărise la mica depărtare de unde ne aflăm, o mare turmă de antilopi grași cu coarne încovoiate ce se numesc dugali. Plecarăm, Holbeck și eu, în căutarea lor; dar sîlbaticul ne păcălise, cel puțin încît privea distanța, căci trecuse deja două ceasuri de cînd tot alergam, traversând mocirle și bălți printre spini și ciulini, cînd în sfîrșit zărirăm turma ce se compunea în total de trei dobitoace. Ele erau la un luminis de pădure, la vre-o sută pași de noi; și fiindcă începuseră a se cam neliniști, nu puteam să sperăm că ne vom apropia mai mult.

„Holbeck cu ochelarii lui, atunci ca și acum, n'ar fi fost în stare să trimită un glonț la cincideci pași. Fusei dar eu care îmi încercau norocul. Mă puși în genunchi și luai la ochi. Glonțul plecă și, spre bucuria noastră, unul din antilopi cădî greu la pămînt, pe cînd ceilalți o șterseră de a fuga. Pușca neavînd decît o țevă, n'am putut să încerc și a doua oară.

„Ori și cum, eram foarte mulțămîți, de oare ce antilopul împușcat era gras ca un vițel, și făgădui că ne va ține câteva zile de mîncare. Ne apucărăm deci al jupui și fiind că nu ne gîndeam să-l luăm întreg cu noi, tăiarăm trei bucăți, atît de mari încît le puteam duce, luarăm fie-care câte una de care o puserăm pe umer, dînd pe a treia se o ducă negrul ce ne însoțise.

„Astfel încărcați fiindcă era aproape să însereze, ne întorceam grăbind pasul spre a veni la gazdă. Mersesem deja jumătate cale, cînd, trecînd de un stuț, auđirăm foarte aproape de noi un groaznic răget.

— În sfîrșit, iată leul, țiseră într'un glas toți asistenții.

— Da, era el! reincepî Barbarous, și aș fi voit să vă ved în locul meu. Cînd îl zării, era la dece pași înaintea mea, în mijlocul potecii, și vă asigur că vederea lui nu m'a făcut de loc să răd, căci numai de cît îmi adusei aminte că făcusem prostia să nu mi încarc pușca. De altminteri, n'avusei timp să mai cuget. Holbeck, care era în urma mea, și descarcă pușca asupra leului, care, dintr'o săritură, se repezi asupra mi și, cu un nou răget, mă aruncă la pămînt.

„Cădînd, mai avusei timpul să văd pe Holbeck și pe negrul fugind cît îi țineau picioarele, apoi perđui simțirile.

„Viteazul meu tovarăș scie bine că nici odată n'am avut pe el necaz fiind că m'a părăsit, căci în fapt el mă credea mort și n'ar fi putut să facă nimic ca să mă scape.

„Cît timp am stat leșinat, nu știu, dar în sfîrșit, încetul cu încetul simții că mă întorc la viață. De-ocamdată, n'avui decît o idee confusă de aceea ce mi se întemplase și mă încercai cu greutate să mă ridic; cînd, la mișcarea ce făcui, răspunse o

mărăitură, și mă simții strivit la pămînt de o greutate enormă. Leul se calcuse deasupra mea.

„Descoperirea aceasta m'a făcut să tremur, dar nu era nimic pe lîngă aceea ce simții cînd văđui că fiara sîlbatică începuse să mă mînce viuvior. Mi auđiam oasele trîsnind sub groaznicele lui masele, și propriul meu șange curgea pe gât și în lungul obrazilor.

„Cu toate acestea, lucru ciudat, nu mai simțiam decît o grozavă apăsare. Mi-am amintit atunci că oamenii și animalele apucate de fiarele sîlbatices sînt cuprinși de o amorțeață aproape providențială, care le face să nu simță durere.

„Dar dacă nu resimțiam sfîșierile carnei mele de dinții fiarei, în schimb creierul meu era cuprins de o așa spaimă încît lesinaiu iarăși.

„De astă dată, cînd îmi venii în fire era întunec cumplit și un cerc de negrii cu faclie aprinse în mîna era impregiurul meu. Deschiđînd ochii, figurile lor strîmbe, luminate de faclie, mă făcără să cred că sînt deja în iad sau cel puțin în locul de ispășire a păcatelor, căci nu mi aduceam aminte să fi făcut vre o dată fapte rele. Dar îndată zării figura lui Holbeck care, aplecat spre mine, plîngea țicînd: „Sermane Barbarous!“ Atunci încercai ca se me scol, și care nu fu mirarea mea cînd văđui că o fac fără greutate. Odată sculat îmi pipăii brațele, pulpele, capul, inima, pieptul. Toate erau neatînse N'aveau decît puține sgărituri și nici o rană.“

gramul lucrărilor societății. Încă acum un an s'a format o mică orchestră sub conducerea abiturien-ului Victor Roșca. În anul acesta cumpărându-se, din banii societății mai multe instrumente musicale studenții s'au ocupat și mai serios cu muzica instrumentală, așa încât la ședința publică au secerat cele mai vii aplause dela publicul brașovean, ce a luat parte la această serată într'un număr atât de im- portant încât numai încăpea în sala cea mare a gim- nasiului.

Revin la producțiunea publică de aseară. Pro- gramul aceleiași este următorul: 1. „Cuvânt de de- schidere“ ținut de conducătorul societății 2. „Ro- mânia Jună“ vals de L. Wiest, executat de orchestra societății. 3. „Stăruința românului în Dacia lui Traian“ studiu istoric de G. G. Teclu. 4. „Rămas bun codrului“, de F. Mendelssohn-Bartoldy, chor de bărbați. 5. „Pa- pinian și Vespasian“, dialog umoristic de I. Negruzzi reprodus de Lazar Theodor și G. Bogdan. 6. „Bucu- rii nevinovate“ de Spohn, chor de bărbați 7. „Suveneri de Mehadia“, solo de flaută cu acompaniament de orchestră. 8. „Din jurul Lugoșului“ obiceiuri popo- rale descrise de Petru Barbu. 9. „Bayonno“, marș executat de orchestra societății.

Vorbind în special despre singuraticii numeri ai programului, constat — cred eu — opiniunea în- tregului public ascultătoriu care a dat expresiune simțimentelor sale prin necurmatele aplause. Încep cu numerii de orchestră, căci aceasta a format par- tea cea nouă a programului. La executarea nume- rilor 2, 7, 9 a condus octavanul Boer, care cunoa- sce bine mai multe instrumente; succesul a fost peste așteptare multămitor, deși mic numărul instrumentelor cu deosebire însă Nrul 7 „suveneri de Mehadia“ a plăcut atât de mult publicului încât nu și-a mai cur- mat aplausele până ce nu s'a repetit. Chiar speci- alisti, cari au asistat la această producțiune, s'au exprimat foarte favorabil față de rezultatul acesta. Nu mai puțin succes au avut și corurile, cari au fost executate cu o precisiune esemplară. Nrul 3 „Stă- ruința românilor în Dacia lui Traian“ a fost o temă lucrată cu mult studiu și predată într'un ton foarte dulce, n'ar fi stricat însă când ar fi fost pronuncia- mentul mai forte. Lazar Theodor și G. Bogdan în dialogul „Papinian și Vespasian“ au dovedit un ton bun oratoric, respicat și plăcut. În fine obiceiurile poporului „din jurul Lugoșului“ descrise de G. Barbu au fost compuse într'un stil ușor și limbajiu pe- căt se poate de simplu și natural, încât n'a lăsat nimic de dorit, ceea ce s'a dovedit prin viile aplause ale ascultătorilor. Producțiunea de aseară a fost o vie dovadă că studenții nostri pot face foarte mult sub o conducere înțeleaptă: de aceea — „suum cuique“ — meritul succesului atât de frumos al numerilor programului cade în prima linie pe partea condu- cătorului și anume asupra domnului Pantelimon Dima, carele a condus corurile — asupra domnului Iacob Mureșan, care a condus exercițiile orchestrei și în fine asupra dlui president al societății Andrei Bâr- sanu care se află la locul său ca conducător al junimei noastre studioase de aici: După încheierea producțiunii dl director gimnasial St. Iosif a rostit câteva cuvinte pline de satisfacțiune, mulțămind on. public pentru călduroasa îmbărbătare a încercărilor elevilor acestui institut prin participarea atât de nu- meroasă la producțiunea deja încheiată. G.

Astă revelațiune fu primită cu neîncredere de câtră asistenți, și unul dintre căpitani, făcându-se in- terpretul sentimentului general, dișe:

„Ce ne tot spui acolo, Barbarous? Ai visat, și leul a plecat după ce te-a înlăturat din drumul seu“.

— Tocmai aceasta ve înșeală reincepu el. To- tul s'a petrecut, avusei onoarea se ve spui, așa că Holbeck când s'a întors să caute cadavrul meu, ve- nind în locul unde cădusem a găsit pe leu, nici mai mult nici mai puțin, decât mîncându-me cu frumoșii lui dinți. Fiara selbatică nu m'a lăsat decât după ce s'au apropiat oamenii cu torțele.

— Dar bine atunci? . . . întrebare ascultătorii și mai mult mirându-se în urma acestei noi afirmațiuni.

— Doamne! lucrul e foarte simplu dișe Bar- barous cu un ton modest; crezând că me mîncă pe mine a mistuit sfertul de antilop ce luasem la spi- nare.“

Tunete de aplause salutară aceasta conclusiune neastepată și toți asistenții sculându-se cu paharul în mână, salutară pe omul roșu cu un lung:

„Bravo Barbarous! traescă voiajorul marsi- liez!“

În ce'l privesce, Barbarous se mulțami să dișă cu un suris de triumf:

„Nu v'am spus eu?“

„Timpul“

Nr. 77. Scol.

Concurs.

Pe baza emanatului înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică ddo 7 Ianu- arie a. c. Nr. 43,854 1883, se aduce la cunoștința celor pre cari i privesce că: din fundațiunea „Be- șaniană“ au devenit în vacanță cu anul scolaric 1883/4 următoarele stipendii pentru elevi și eleve din instituttele preparandiale (de ori ce caracter) din patriă: a) un stipendiu cu 300 fl.; b) două cu câte 200 fl.; c) două cu câte 200 fl.; d) unul cu 150 fl. și e) patru cu câte 100 fl. anuali. Dintre aceste compete preparandistilor de secul bărbătesc numai unul à 100 fl., celelalte sînt p'ntu eleve din preparandiile de învățătorese.

Se înseamnă mai departe, că în sensul literelor fundaționali pot competi la stipendii mai mari de 100 fl. numai elevi sau eleve, cari s'au împărțit deja de stipendiu mai mic din aceeași fundațiune. Nouă conferiri se fac numai la stipendiile de câte 100 fl.

Stipendii de aceste vor fi după arangiările de mai sus deșe:

La aceste deșe stipendii pot concurge elevi și eleve atât din preparandiile de stat, cât și din cele confesionale. Cererile concursuali sînt a se instrui cu: estras matricular de botez, atestate despre stu- dii și despre purtarea morală și certificate despre starea materială și de familie a părinților concu- rentului.

Cererile astfel instruite sînt a se așterne până în 10 Februarie st. nou la preparandiile de stat direcțiunii, la cele confesionale consistoriilor concerninte, cari vor avè ale transpune până la 15 Februarie st. nou curatorului fundațiunii numite. Sibiu, 16 Ianuarie 1884.

Dela consistoriul archidieceșan gr. or.

Varietăți.

* (Uneltiri și clevetiri.) Foaia kossutiană din Cluj „Ellenzék“ în Nr. din 21 Ian. a. c. se pro- duce cu o corespondență din Sibiu, care vermuesce de neadevăruri și insinuări. În aceea corespondență se dișe că românii și sasi din Sibiu au voit se pre- dea flacărilor scoala elementară ungurească de aici.

După raportul oficial al poliției atacarea se re- duce la o copilărie, care s'a putut zămislî numai în capul vre-unui șuchiat, de care între români și sasi nu se află. Învinuirea și suspiciunea făcută românilor o respingem cu rezoluțiunea, cu care a respins'o în numele sasilor diariul de aici „Sieb. Deutsch. Tageblatt.“

* Mulțămită publică.) Avënd în vedere, că recunoștința e caracteristica adevăratei culturi. Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ își impli- nesce una dintre cele dintăiu datorințe ale sale, aducënd mulțămită publică tuturor, cari cu ocași- siunea ședinței sale publice o au spriginit cu con- cursul lor, fie în bani, fie în cărți.

Eată lista binevoitorilor contribuenți:

Din loc:

Esc. Sa P. Arciepp. și Metropolit Mișon Romanul 10 fl., Ilustritatea Sa P. Archimandrit și Vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea 5 fl. Domnii: Ioan Keil 5 fl., Gregoriu Ma- teiu, comerciat 4 fl., Visarion Roman, director de bancă 3 fl., George Mateiu, comerciant 3 fl., Dr. Ioan Moga, medic 3 fl., Elie Măcelariu, consil. în pens. 2 fl., Ioan Bechnitz, ases. consist. 2 fl., Dimitrie Comșa, prof. 2 fl., Simeon Popescu, protopresbiter 2 fl., Dr. Aurel Brote, director de bancă 2 fl., Alecsandru Lebu, proprietar 2 fl., Parteniu Cosma, adv. 2 fl., Ioan Hannia, director 2 fl., Dr. Ilarion Pușcariu, ases. cons. 2 fl., Nicanor Frateș, secr. cons. 2 fl., Ioan Ghibu, prof. 2 fl., Sabin Piso 2 fl., Ioan Alamorean de Alamor, paroch 2 fl., Pavel de Dunca, consiliar în pens. 2 fl., Ni- colau Cristea, ases. cons. 2 fl., Toma Ienciu, adj. cat. 2 fl., Anania Trombițaș, ases. cons. 2 fl., Ioan Popa, adv. 2 fl., Ioan de Preda, adv. 2 fl., Zaharia Boiu, ases. cons. 1 fl., Romul Petric, cas. de bancă 1 fl., L. Binder tipograf 1 fl., George Dima, profes. 1 fl., Dimitrie Cunțan, profesor 1 fl., Petru Drăghiciu, interpr. la trib. 1 fl., Iacob Bologa, cons. în pens. 1 fl., Iuliu Dan, act. metr. 1 fl., Ioan Popa, tip. 1 fl., Isaiia Henteș, invet. 1 fl., Radu Bălaș, ampl. de bancă 1 fl., Iuliu Popescu, ampl. de bancă 1 fl., Filip, jurist 1 fl., George Bobeș, paroch 1 fl., Ioan Pop de Galați adv. 1 fl., George Stăneasă, par. 1 fl., V. Pop de Hărșan, adv. 1 fl., Oct. Rus, concip. 1 fl., N. N. 1 fl., I. Bach, cap. în pens. 1 fl., Petru Roșca, jude reg. 1 fl., Nicolae Schiau not. com. 1 fl., Petru Ciora 1 fl., G. M. 1 fl., Nicolae Aleman par. 1 fl., Iacob Greavu, econom 1 fl., Dr. Ioan Nemeș adv. 1 fl., Dr. Nicolau Olariu, adv. 1 fl., Constantin Stejar, cas. cons. 1 fl., Nicolau Borza, invet. 1 fl., Nicolau Ivan, invet. 1 fl., Dnul Nedelcoviciu, comerc. 1 fl., Victor Em. Tordășan, canc. cons. 1 fl., Ieremie Bica 40 cr., Nicolau Bica 40 cr., Nicolau Muntean, 20 cr., N. N. 50 cr., N. N. 44 cr., Ioan

Marciaș, jurist 50 cr. Doamnele: Maria Roșca 2 fl., Maria Georgeviciu, învățătoreasă 1 fl., Alecsandrina Mateiu 1 fl., Iosefina Răuciu 1 fl. Domnișoarele: Maria Cunțan 1 fl., Baronesa Elena Pop 1 fl., Elena Pechy 1 fl., dela per- soane necunoscute 5 fl.

Din străinătate:

Ilustritatea Sa Păr. Episcop Ioan Meșian 5 fl., Ilust. Sa Păr. Archim. Cornel Zsivkovics 10 fl., Ilust. Sa Păr. vic. epp. Ieroteiu Beleş 2 fl. Domnii Ioan Grecu not. cerc. 2 fl., Vasile Maxim, adm. prot. 2 fl., Vasile Greavu, sub- jude 2 fl., Iacob Zorca, not. cerc. 2 fl., Ian Danciu, adm. prot. 2 fl., Nicolau Hențu, not. com. 1 fl., Michai Gomboș, econom 1 fl., Petru Nicola, paroch 1 fl., Nicolau Candrea, not. cerc. 1 fl., din comuna Chiuești: Gavriil Lador, par. 1 fl. 30 cr., Tanasie Prunduș 1 fl., Vasile Lador 20 cr., Domnica Marchiș 1 fl., Maria Prunduș 1 fl. Domnica La- dor 20 cr.

Domnul Ioan Popescu a avut bunăvoință a ne înmulți biblioteca cu „Istoria revoluțiunii române din 1821“ și „Acte justificătoare la istoria revoluț. române din 1821“ de C. D. Aricescu.

Domnul Ioan Crișan prof. cu „Die Rumänen und ihre ansprüche von P. Hunfalvy“ și dl Ioan Cristea compac- tor cu „Protocolul sinodului din anul 1882.“

Incuragiată în chipul acesta Societatea „Andrei Șaguna“ va progresa tot mai mult și mai mult, și fie-care dintre membrii ei nu va întârzi a depune la timpul seu mica sa jertfă pe altarul bisericii și al națiunii sale!

Pentru comitetul arangiator:

Vasile Saftu, Romul Z. Popă, Petru Roșca,
preș. referinte. cassar.

* (Personal.) Dl B. P. Hajdeu a fost ales membru corespondent al academiei imperiale din Petersburg. Dl Dr. P. Pipoș profesor în Arad a ținut Sămbătă în 26 Ianuarie o conferență în institu- tul teologic pedagogic de acolo despre „scoala.“

Mai nou.

Mai nou, și — după cum simțim noi — mai trist este în momentul de față aceea, ce ne aduce buletinul oficial „Budapesti Közlöny“ în Nrul său 23 din Dumineca trecută. Ne aduce un normativ nou ministerial, care prescrie modalitatea, cum se se împartă pe viitoriu ajutorul de stat la preoțimea și comunele bisericesci din archidieceșca noastră or- todocșă. Normativul culminează într'aceea: că de acum înainte nici un protopop, nici un preot și nici o comună bisericescă nu va avea parte de ajutorul de stat, dacă nu va suplica imediat la ministeriu. Autoritățile supreme bisericesci, cari până acum împărțea ajutoarele acestea după un plan sistematic, bine combinat cu necesitățile bisericii, de acum înainte vor fi degradate la rolul de a'și da numai părerea la suplicile, cari li se vor comunica, ear decidera din pozițiune în poziți- uni și efectivă împărțire a ajutoarelor este re- servată ministeriului, independent de ori-ce pă- rere. Nu vrem să preocupăm vederile celor mai competenți și interesați mai de aproape în aceasta cestiune gravă și poate și delicată; atâta însă ne permitem a observa cu toată loialitatea, ce ni-o pastrăm: că nonē ni se pare, ca și când lucrurile ar merge într'acolo, ca de acum înainte să nu se mai împartă ajutoare de stat pe scopuri bi- sericesci după trebuințele reali ale bisericii: ci mai vartos să se dea remunerațiuni acelor, cari vor să se se presinte vrednici de grația specială a guvernului. Dar se stăm pe loc; să așteptăm vocea bisericii, și deocamdată să ne mărginim la un suspin din adēncul sufletului!

(O carte de folos practic.) Atragem atențiunea pu- blicului interesat asupra unei cărți practice, care este anun- ciată între inseratele foaii noastre: „Lexicon mic de conver- sațiune“ de Brockhaus. Acest lexicon e foarte bun pentru al folosi în lipsile momentane, și este cftin, prin urmare se recomandă mai cu seamă acelor ce nu și pot procura lexi- conul cel mare de Brockhaus, fiind acesta prea scump. Lexi- conul cel mic, un op elegant, în două tomuri, — cuprinde 64,754 articuli, cari dau respuns scurt precis și corect la ori-ce întrebare. Prețul e 15 marce.

(Reclamă.) Atragem atențiunea asupra inseratului „A Fraiss în Viena“ publicat în numărul nostru de astăzi.

Loterie.

Sămbătă din 26 Ianuarie 1884.

Viena:	66	3	59	17	38
Timișoara:	60	5	2	83	23

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Ianuarie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.60	121.60
Renta de aur ung. de 4%	89.70	89.55
Galbin	5.72	6.69
Napoleon	9.63	9.61
London (pe polița de trei luni)	121.30	121.20

Nr. 506. [648] 2-3

EDICT.

Ioan Ienciu din Noerichiu proto-presbiteratul Agnutei, care după o convățuire scurtă de 7 ani a părăsit pe legiuita lui soție Ana Ilea dela Gijasa superioară dispărind în lume fără a se

sci locul ubicațiunei lui, — în sensul părintescei incuviințări consistoriale se provoacă prin aceasta, ca în termen de 3 luni dela publicarea acestui Edict să se infățișează naintea subscrisului for matrimoniale, căci la dincontra se va pertracta și decide

procesul intentat de nevasta lui sunumită și în absența lui.

Noerichiu în 15 Decembrie 1883.
Scaunul ppter. gr. or. al Agnutei ca for matrimonial de 1 instanță.

Gregoriu Maier.,
admstr. ppter.

La subscrisul se află de vândare

rachiu de drojdii și de prune

în calitatea cea mai fină.

Tot odată se primesc

drojdiile de vin și prunele

spre a le ferbe întru rachiu.

Condițiunile mai de aproape la

[647] 3-3 **Carl Borger,**

Sibiuiu, strada Gușteritei Nr. 16.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaliat despre morb.

[645] 3-4

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

[641]

2-4

BROCKHAUS'

Kleines
Conversations-
Lexikon
in 2 Bänden.

Mit Karten und Abbildungen.

3. Aufl. geb. 15 M.

Weihnachtsgeschenk.

OLEIUL PENTRU AUȚ

pe perfecționat de Dr. M. Deutsch vindecă orice **asurđială**, care nu este din nascere; dacă cineva **aude greu, îi cântă urechia, îi ține sau îi curge** cu oleiu se se poate cura radical.

Mulțumită publică, 12 ani întregi n'am auțit cu urechia dreaptă absolut nimic. Spre a paralisa acest rău, am fost necesitat să călătoresc de două ori la Viena, ca să consult pe renumitul doctor de urechi și profesor vienez. Durere nici el nu mi-a putut ajuta! **Din norocire** însă am dat preste **oleiul pentru auț** din depositul general a lui Iulius Graetz. Întrebuințând acest remediu o **minune nespusă** se întâmplă cu urechia mea. **După ce am folosit de trei ori** m'am vindecat radical; Ddun să-i prelungească viața inventatorului acestui minunat **oleiu de auț**, ca să mai poată aduce servicii omenimei.

Plevnic, comitatul Trencsen, Ungaria
Emerich de Zental, proprietar mare.

Acest **oleiu pentru auț nefalsificat** împreună cu arătarea modului de întrebuințare se poate căpăta pe lângă prețul de 2 fl. 40 cr. direct dela depositoryul general Iulius Graetz, Viena, Sechshaus, Hauptstrasse 47.

[621] 5

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articolelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

încă ne mai audite

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care provisiune de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesare, luate mai bine, mai practice și ne mai pomenit de eftine, de cari are necondiționat lipsă ori ce economie de casă și fie-ce familie, și fiind-că societatea are filiale și în: **Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petrupole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin**, așa dară unde cumpără mai întreagă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor folosi această ocaziune, carea nu se va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că eftinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întreagă.

Voieste cine-va să aibă ceva întru adevăr bun, practic, absolut necesariu și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de eftin, atunci să folosească aceasta ocaziune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult.

Cu stimă **Societatea de comerț franceză.**

În magazine este depositat următorul număr de marfe:

- 5000 de oroloage de busnariu — Cylinder din platina ce mai fină de argint, regulate pe minută, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.
- 2325 oroloage Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă escelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperisurile sunt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.
- 3650 oroloage remontoir de aur doublé, de tras la toartă, fără cheiă, cu urragiu fin regula de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și eftin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.
- 1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără cheiă, cu întocmire pentru arătătoriu și cu urragiu adevărat de platină privilegiată, repasate pe secundă, un preț necredibil, întru adevăr ne mai pomenit de eftin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.
- 4200 oroloage franceze de deșteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut sgomot, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte acomodate pentru fie-care familie și pentru fie-care me eriaș.
- 4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate măimile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu manta de Kautschuk, prin carea nu străbate frigul și umezeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimentul cel mai practic și mai eftin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestiment cu 1 fl.
- 6500 dusine de unelte de mâncare de argint de Britania, Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani rămâne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o dusină cu 12 fl. acum 12 bucăți la oaltă numai 3 fl. 25 cr. Toate uneltele de mâncare anunțate de alte firma sânt numai imitații.
- 15000 dusine de linguri de mâncat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari rămân totdeauna albe. Aceste linguri nu se pot deosebi de lingurile de argint cu at de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 linguri de mâncare; 12 linguri de ca-
- fea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de comandat.
- 2000 de linguri mari de scos supă de argint de Britania, fabricatul cel mai greu și mai solid, cari rămân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl. acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr.
- 2180 dusine de tasă englezești de Britania, înfrumșetate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la oaltă. Important pentru ospătării, cafenele și privați.
- 5000 părechi de sfeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță totdeauna culoarea, în fasonul cel mai elegant gotic, mai înainte cu 5 fl. acum o părechiă numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte eftin.
- 6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.
- 3570 fuste pentru dame—Jupon-Moiré, pompoase cu plisăe dublu colorat, un vestiment de tot practic neprețuiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.
- 4780 năfrâmi de iarnă, pentru dame din lână cea mai curată, în colorile de brillant cele mai noue precum roșu, alb, sur, b-unet, violet etc., în o culoare sau în mai multe colorii, bucată numai cu fl. 1.25.
- 3970 năfrâmi de Cachemir, negre cu ciucuri de mătăsă grei franțozești, de mare, o năfrămă de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl. 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care damă, fie avută ori sermană seși procure sub ori ce condiție această năfr. mă admirabilă.
- 3000 cămăși pentru bărbați din cel mai bun Shirting cu pept neted sau după fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sânt toate cuadrule.
- 5250 cămăși pentru dame cu multe broderii svefiane și pompoase, mai înainte 6 fl. acum numai fl. 2.50. Premiata pentru calitatea escelentă.
- 6000 corsete de noapte pentru dame, cu broderii admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl. acum numai fl. 2.50. Un vestiment pompos pentru fie-care damă.
- 3460 ismene pentru dame, cu pisse și cu broderii, sau din Prima-Chiffon sau din Barcheu creu, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.
- 6000 învățitori (Plaid) de călătorie curat englezești din Londra, fabricatul cel mai greu și mai solid, îndru adevăr absolut necesar pentru casă, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atâta.
- 3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coți, țesutura cea mai bună și mai necesarie pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.
- 8000 covoară (coperișe) de pat — Canevas, garantate de spălat, de 25 coți, în colorare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învergăte roșu cu fl. 6.40.
- 5450 garnituri de masă, constătătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul cu înfrumșetări de flori pompoase, mai înainte cu prețul de 7 fl. acum numai totul la oaltă numai cu fl. 4.85, întru adevăr necesari pentru fie care casă.
- 10000 dusine de batiste (năfrâmi de busnariu) franțozesci cu margini colorate, cari nuși perd culoarea, toate tivite, o dusină numai cu fl. 1.50.
- 6000 dusine de batiste de mătăsă, din mătăsă cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de altă colorăe, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Să pot folosi și ca năfrâmi de grumazi.
- 2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătăsă americani, comodi de purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugători de sudori, mai înainte fl. 8, acum toate 12 prechiile la oaltă numai fl. 2.90, nec sari pentru fie care.
- 1400 dusine de ciorapi de mătăsă americani, sănătoși de purtat, de oare-ce recorese plăcut piciorul și sug în un mod plăcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechi, acum 3 părechi numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.
- 8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arămi (verigi) pompoase de argint de China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.
- 1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumșetări admirabile florentine și cu mamea de succin în Etui de catifee fin, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etui-ul este atât de demn. Foarte interesant pentru fie-care fumătoriu.
- 2000 inele cu briliante. Imitațiune Fabrica'ul cel mai nobil și mai măgitoriu cu splendoarea (lu-
- ciul) cea mai pompoasă și necredibilă, puse în aur doublé, mai înainte cu 10 fl. acum numai cu 3 fl. toate în Etui foarte fin de catifea.
- 2000 de părechi de cercei cu briliante. Imitațiune. Puse (petrile) în argint curat de 13 loți, cu 2 bumbuș, cari nu-i poate deosebi nici un aurariu din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu părechiă, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.
- 1600 medailoane cu briliante. Imitațiune din aur doublé, provădute cu imitațiunile cele mai frumoase de briliante, cari nu se pot deosebi de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl. acum numai cu 3 fl. 50. Un obiect pompos.
- 1200 brășete cu briliante, chiar ca cele adevărate, nici un aurariu din lume nu le poate deosebi de cele adevărate, cu imitațiuni de briliante, mai înainte cu 16 fl. acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de pețioaie.
- 1750 broșuri cu briliante. Imitațiune în margini foarte fine de imitațiuni de argint provădute cu mai mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 2 fl. 50.
- 5000 lanturi de oroloage de aur foarte fin imitat, lanț dublu, care nu se poate deosebi de cele adevărate, în fasonul cel mai fin de aur, bucată numai 2 fl. 50.
- 5000 cămăși de mătăsă — Finish, fabricat saxonic, de tot folositoare pentru încungurarea recelei, b cata numai 1 fl. 50, o trebuință absolută pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete cu rețea și cu lână, fabricat american. Un obiect de trebuință absolută pentru fie-care om. Sent contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Escelente pentru bărbați și doamne.
- 5000 corsete de lână lucrate cu artă, fabricat englesesc, necesare pentru bărbați, doamne și copiii bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 ismene de lână lucrate cu artă, fabricat francez, o trebuință absolută pentru bărbați și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucată cu 1 fl. 50.
- 5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbați și doamne, se poartă pe corpul gol sau preste cămașă, în timpuri reci și umeze, bucată cu 1 . 50.

Ca document al solidității celei mai stricte se primesc fie-care obiect, care nu convine, înderept, și paralele se reîntorc, fie-care comandă este așa dară fără risico. Comandele se efectuează, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de consciințios, ca și când respectivul ar fi de față în persoană. Să se convingă fie-care prin o probă despre eftinătatea ne mai pomenită.

[654] 1-2

Adresa unde sânt de a se face toate comandele: **A. Fraiss, Hauptdepot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.**